

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BEOORDELING HBO5 VERPLEEGKUNDE

HOGER INSTITUUT VOOR VERPLEEGKUNDE SINT-ELISABETH HBO5 TE TURNHOUT

Hoofdstructuur	secundair onderwijs	
Doorlichtingseenheid	2000000802	
Instelling	Hoger Instituut voor Verpleegkunde Sint-Elisabeth HBO5 Herentalsstraat 70 - 2300 TURNHOUT	
Beleidsverantwoordelijke	DANIËL LEETEN	
Telefoonnummer	014 47 13 00	
E-mail	daniel.leeten@hivset.be	
Website	www.hivset.be	
Bestuur	VZW Instituut Sint-Elisabeth Herentalsstraat 70 - 2300 TURNHOUT	
Scholengemeenschap	SGKSO regio Turnhout Jubileumlaan 1 - 2300 TURNHOUT	
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Vrij CLB Kempen Hellekensstraat 2A - 2200 HERENTALS	
Samenwerkingsverband met hogeschool	Thomas More	
Beleidsverantwoordelijke hogeschool	Stijn Coenen	
Beoordelingsdagen	05/02/2024 - 09/02/2024	
Beoordelingsteam	onderwijsinspecteurs Rika DE ROOVER Goedele VERGAUWEN	deskundigen Hellen TIELEMANS Karine WILLOCX

Inhoud

1	Toelichting-----	3
1.1	Wat onderzoekt het beoordelingsteam tijdens een kwaliteitsbeoordeling?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert het beoordelingsteam?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	5
2	Administratieve situering-----	6
3	Inschaling van de zeven kwaliteitsverwachtingen op basis van de onderzoeksvragen -----	7
4	Samenvatting van de inschaling -----	22
5	Respecteert de opleiding de regelgeving? -----	22
6	Eindbeoordeling-----	23
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen -----	23
8	Addendum -----	24

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt het beoordelingsteam tijdens een kwaliteitsbeoordeling?

De kwaliteitsbeoordeling biedt een antwoord op de volgende onderzoeksvraag:

In welke mate

- biedt de school een kwaliteitsvolle hbo5-opleiding verpleegkunde aan?
- draagt de kwaliteitsontwikkeling bij tot de hbo5-opleiding?
- respecteert de school de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

Het beoordelingsteam gaat na of de hbo5-opleiding verpleegkunde tegemoet komt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het beoordelingskader. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen gebruikt het beoordelingsteam verschillende methoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen, zoals kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties en gesprekken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

Het beoordelingsteam onderzoekt de kwaliteit van de hbo5-opleiding, de kwaliteitsontwikkeling en de communicatie aan de hand van de kwaliteitsverwachtingen. Het beoordelingsproces wil de opleiders inzicht geven in de eigen kwaliteit en de kwaliteitsontwikkeling. Belangrijk is dat de beoordeling de opleiders aanzet tot zelfreflectie en hen stimuleert in de verdere ontwikkeling van de hbo5-opleiding. Het beoordelingsteam beschrijft voor iedere kwaliteitsverwachting de sterktes, de ontwikkelkansen en de verbeteringsaspecten.

Het beoordelingsteam geeft iedere kwaliteitsverwachting een inschaling. Binnen elke kwaliteitsverwachting onderzoekt het team ook de relevante regelgeving. Het gaat daarbij zowel om de regelgeving van het secundair onderwijs als die van het hoger onderwijs. Enkel de regelgeving van het secundair onderwijs heeft een invloed op de inschaling.

Het beoordelingsteam onderscheidt volgende inschalingen:

	Beneden de verwachting De meeste aspecten zijn voor verbetering vatbaar. Het geheel komt niet tegemoet aan de kwaliteitsverwachting.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke aspecten, meerdere elementen ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke aspecten. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting, maar er zijn (mogelijk) nog ontwikkelkansen.

Het beoordelingsteam schaalt zeven kwaliteitsverwachtingen in die samen resulteren in één van volgende eindbeoordelingen:

■ **Voldoet**

- geen enkele kwaliteitsverwachting scoort *beneden de verwachting* en hoogstens twee kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting*.

■ **Voldoet niet**

- minstens twee kwaliteitsverwachtingen scoren *beneden de verwachtingen* of
- minstens één kwaliteitsverwachting scoort *beneden de verwachting* en minstens drie kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting* of
- minstens zes kwaliteitsverwachtingen scoren *benadert de verwachting*.

■ **Voldoet gedeeltelijk:**

- in alle andere gevallen.

De eindbeoordeling vormt de basis voor het advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de opleiding.

1.4 Welke adviezen formuleert het beoordelingsteam?

Het advies aan de Vlaamse Regering gebeurt steeds op het niveau van het structuuronderdeel hbo5-verpleegkunde. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie. Conform artikel 39, §5 van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs onderscheiden het beoordelingsteam twee soorten adviezen.

- Een **gunstig advies** betekent dat de erkenning van het structuuronderdeel wordt verdergezet. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer (advies 1a)
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten (advies 1b).
- Een **ongunstig advies** betekent dat de procedure tot intrekking van de erkenning van het structuuronderdeel wordt opgestart. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van het structuuronderdeel niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden (advies 2a). Als het bestuur van gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe beoordeling. Die nieuwe beoordeling vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten (advies 2b). Dit houdt in dat het bestuur niet kan verzoeken om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten als blijkt dat er (1) op bepaalde vlakken zeer ernstige tekorten zijn zonder perspectief op verbetering of (2) indien er acuut gevaar is voor de fysieke of mentale veiligheid van de lerenden of van de teamleden, zonder perspectief op verbetering.

De bepaling van het advies gebeurt aan de hand van onderstaande beslisregel.

- **advies 1a:** bij eindbeoordeling *voldoet*
- **advies 1b:** bij eindbeoordeling *voldoet gedeeltelijk* of bij eindbeoordeling *voldoet niet*
- **advies 2a:** bij eindbeoordeling *voldoet niet* met inbreuk(en) tegen de erkenningsvoorwaarden, met mogelijkheid tot opschorting
- **advies 2b:** bij eindbeoordeling *voldoet niet* met inbreuk(en) tegen de erkenningsvoorwaarden, zonder mogelijkheid tot opschorting.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Ten laatste 30 kalenderdagen na de beoordeling bezorgt de onderwijsinspectie het beoordelingsverslag aan de partners van het samenwerkingsverband. Na ontvangst van het verslag hebben de partners vijf werkdagen de tijd om feitelijke onjuistheden te laten corrigeren. Het beoordelingsverslag wordt uiterlijk zes maanden na de afronding van de kwaliteitsbeoordeling gepubliceerd op de website van Onderwijs Vlaanderen.

Uiterlijk binnen 30 kalenderdagen (vakantiedagen niet meegerekend) na de ontvangst van het verslag kan de directie of het bestuur een bespreking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal van de onderwijsinspectie. Op het moment van de bespreking is het beoordelingsverslag definitief en is ook het advies al gegeven. Het doel van dat bijkomende gesprek is om verduidelijking over het verslag te krijgen. Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag of na de bespreking van het verslag met de onderwijsinspectie kan het bestuur of de directie opmerkingen bezorgen aan de inspecteur-generaal. Die opmerkingen worden bij publicatie integraal toegevoegd aan het beoordelingsverslag.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid Hoger Instituut voor Verpleegkunde Sint-Elisabeth HBO5 (doorlichtingseenheid 2000000802). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

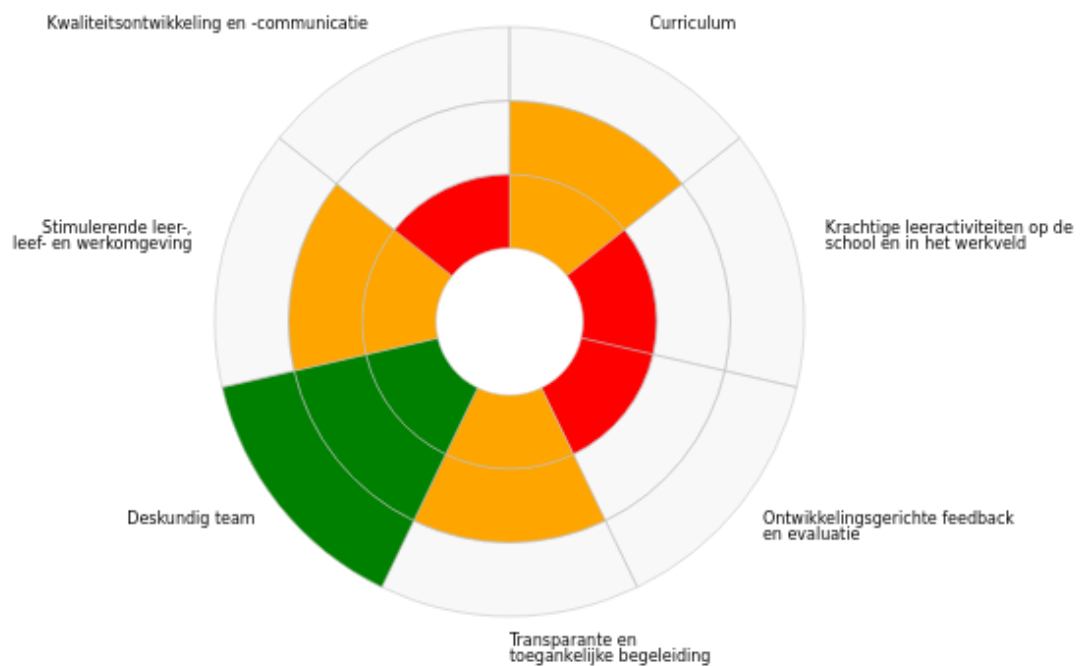
- H.Inst.voor Verpleegkunde Sint-Elisabeth (31468).

3 Inschaling van de zeven kwaliteitsverwachtingen op basis van de onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek van de zeven kwaliteitsverwachtingen geeft het beoordelingsteam een antwoord op de vraag:

In welke mate

- biedt de school een kwaliteitsvolle hbo5-opleiding verpleegkunde aan?
- draagt de kwaliteitsontwikkeling daartoe bij?
- respecteert de school daarbij de regelgeving?

Curriculum De school biedt verschillende trajecten aan binnen de opleiding hbo5-verpleegkundige: de reguliere trajecten bestaan uit het gewone dagtraject, Centra voor Innovatieve Externe Zorgopleidingen (CIEZO-traject) en zorgportaal. Daarnaast heeft de school GOZO-trajecten (Gecombineerd Onderwijs Zorgopleidingen) voor lerenden die tegelijk werken .

De school implementeerde gradueel een nieuw curriculum. De eerste groep lerenden die het nieuwe curriculum kregen, zal op in juni 2024 afstuderen. Het nieuwe curriculum is gebaseerd op een combinatie van het leerplan, de basiscompetenties van het modulair onderwijs en de CanMEDS-rollen. Het werd afgetoetst bij het werkveld. Het bestaat uit zes competenties en is onderverdeeld in subcompetenties die op hun beurt verder vertaald zijn in leerdoelen en/of inhouden. Beheersingsniveau 5 staat centraal. Voor de stages zijn de subcompetenties concreter uitgeschreven, als handvat voor de stage-evaluatie. De opleiding hanteert verschillende documenten naargelang het traject, waardoor een eenduidig curriculumoverzicht ontbreekt.

Met het nieuwe curriculum wil de school het competentiegericht en geïntegreerd werken meer centraal stellen, maar toch werkt ze voor alle modules met vakken. In het vak BKO (begeleid klinisch onderwijs) komt het competentiegericht en geïntegreerd werken expliciet aan bod, weliswaar met grote kwalitatieve verschillen tussen de verschillende trajecten. In de andere vakken is daar weinig sprake van. Het nieuwe curriculum lost de verwachtingen dan ook niet in, het is een clash tussen competentiegericht en vakgericht werken. Het is dan ook een verbeterpunt voor de school om in het hele curriculum de integratie en competentieontwikkeling te realiseren.

Voor haar reguliere opleidingen hanteert de school een clusterdocument met voor ieder vak en per cluster een overzicht van de leerinhouden op basis waarvan de cursus en de evaluaties worden opgemaakt. Dat clusterdocument werd niet voorgelegd aan het werkveld. In het GOZO-traject staat een algemeen doelendocument centraal. Er zijn weinig linken tussen cluster- en doelendocument. Het is een werkpunt om voor de volledige opleiding een duidelijk overzicht te maken van een gemeenschappelijke set leerdoelen voor les en stage samen en aan alle lerenden voor iedere module dezelfde leerinhouden aan te bieden. De mate waarin de vooropgestelde leerinhouden/leerdoelen op het verwachte niveau en met de wenselijke diepgang worden aangeboden, verschilt van traject en/of klas. Daarnaast heeft de school er onvoldoende zicht op of alle leerinhouden/leerdoelen daadwerkelijk worden aangeboden/bereikt.

Alle lerenden lopen stage in de vijf vooropgestelde domeinen. In de laatste module kunnen de lerenden naast een verplichte stage in de thuisverpleging (drie weken), kiezen voor één bepaald interessegebied voor de overige 19 weken.

Dat staat in contrast met het voornemen van de school om in het nieuwe curriculum een beperktere plaats te geven aan de vrije interessegebieden voor stage en meer in te zetten op een opleiding tot polyvalent inzetbare verpleegkundige. Het is een werkpunt om de stagesettings zo te plannen dat alle lerenden genoeg kansen krijgen om de complexe verpleegkundige vaardigheden in voldoende mate in te oefenen in een reële stagesetting. Dat niet realiseren is een inbreuk tegen de regelgeving (erkenningsvoorwaarde).

Het curriculumaanbod les-stage en theorie-praktijk is doorgaans evenwichtig.

Het curriculum is voldoende afgestemd op de meest recente ontwikkelingen in de maatschappij en het werkveld. Vernieuwende zaken vanuit de maatschappij worden gecapteerd; er is echter geen systematiek in de overlegplatformen om dat op te volgen.

De wetenschappelijke onderbouwing van het curriculum blijft een werkpunt, ook al heeft de school daar al op ingezet met zichtbare resultaten in o.a. het cursusmateriaal. Niettegenstaande de vermelde bronnen recent zijn, vergt een correcte bronvermelding nog verdere aandacht.

Internationale en interculturele gerichtheid zijn ingebed in het curriculum. De school zet sinds de coronapandemie opnieuw volop in op internationale uitwisselingen en op de mogelijkheid tot buitenlandse stages. Ook het interculturele aspect krijgt heel wat aandacht.

Krachtige leeractiviteiten op de school en in het werkveld

De school stelt in haar visie het competentieontwikkellend leren centraal door zes competenties als rode draad doorheen de opleiding te nemen voor zowel het les- als stagegedeelte. Ze slagen daar echter weinig in door de vakgeoriënteerde werking.

Vanuit de visie 'de student aan het stuur' verwacht de school van iedere lerende een groot zelfregulerend vermogen om zijn persoonlijk leerproces in handen te houden. Dat is echter niet evident, omdat de school bewust kiest - vanuit de visie 'maximaal kansen' bieden - voor een minimale informatiedoorstroom van sterktes en leerkansen over de stageperioden en modules heen. Meerdere stagementoren gaven aan dat daardoor niet alle leerkansen en leertijd optimaal benut worden, zeker niet voor die lerenden die het eigen leerproces niet actief in handen (kunnen) nemen. Het is een werkpunt om de relevante beginsituatievariabelen én de competentiegroei van iedere lerende systematisch in kaart te brengen en te benutten ter bevordering van het leerproces.

De mate waarin de school een rijke leeromgeving realiseert is wisselend. De lerenden typeren hun leraren veelal als vakdeskundig, gepassioneerd en heel ondersteunend. Het taalontwikkellend lesgeven en het bijhorend talenbeleid staat nog in de kinderschoenen, ondanks de jarenlange aanwezigheid van een grote groep lerenden met taalgerelateerde ondersteuningsnoden. Dat is nog steeds een dringend op te nemen werkpunt, zoals reeds aangehaald door de onderwijsinspectie bij een extra plaatsonderzoek voor de groep Indiase verpleegkundigen, in opdracht van de minister van onderwijs, op 21/5/2021 en in het vorige beoordelingsverslag. De school moet dringend een kwaliteitsvolle (contextueel, afgestemd op de talige noden uit het werkveld ...) taalondersteuning realiseren.

Het beoordelingsteam stelde vast dat er in bepaalde klassen enkel Indiase lerenden zitten. Dat is niet volgens de gemaakte afspraken die met het kabinet Onderwijs werden gemaakt naar aanleiding van het bijkomende onderzoek van de onderwijsinspectie op vraag van de minister van onderwijs op 21/5/2021.

De invulling van de GOA-uren is vaak weinig differentiërend en op maat van de individuele noden van de lerenden, wat niet conform de regelgeving is. Het begeleid klinisch redeneren in het vak BKO, waarbij integratie en een toenemende moeilijkheidsgraad centraal staan, is een sterke methodiek; de kwalitatieve invulling ervan is heel leraar- en trajectafhankelijk.

De school zet in op hybride onderwijs. In de reguliere trajecten hebben de lerenden geregeld 4 uur interactief afstandsonderwijs. De invulling ervan kent grote kwaliteitsverschillen, gaande van een volwaardig lesmoment, over voorbereidingstijd voor een evaluatie tot een niet ingevuld moment. In het GOZO-traject is het aandeel interactief afstandsonderwijs groter. De school heeft gedetailleerd opgelijst welke activiteiten daaronder vallen met een bijhorende tijdsraming. De school heeft echter geen zicht op de feitelijke tijdsbesteding door de lerenden. Het is een werkpunt voor de school om de invulling van het hybride onderwijs te monitoren en de kwaliteit ervan te bewaken.

Leraren, stagebegeleiders en mentoren nemen als team de rol van coach en expert op. Zowel de lerenden als de stageplaatsen waarderen de (bedside)begeleiding die in ieder traject wordt aangeboden, zo blijkt uit gesprekken met lerenden en werkveld. Voor iedere stagiair is er minimaal een tussentijdse en eindbeoordeling die in samenspraak gebeurt met de drie partijen. Lerenden van het reguliere traject beschrijven de stageopdrachten als zeer leerrijk omwille van de authentieke context die centraal staat. De begeleiding en de evaluatie door de stagebegeleiders wordt als heel wisselend ervaren. In de lessen BKO van het GOZO-traject 'vervangen' fictieve casussen de stageopdrachten, wat een gemiste kans is. De casussen zetten in op geïntegreerd redeneren.

De school ontwikkelde met haar GOZO-traject een eigen 'structuurschema' bestaande uit 8 semesters (in plaats van standaard 6 semesters). De effectieve leertijd per semester ligt telkens lager dan wat de regelgeving vooropstelt (aantal lesweken maal 36u per week). Dat is een inbreuk tegen de regelgeving (erkenningvoorwaarde), die ook al werd aangegeven in het vorige beoordelingsverslag en na twee extra onderzoeken ter plaatse op vraag van de minister van onderwijs op 20/6/2023 en 18/10/2023.

Ontwikkelingsgerichte feedback en evaluatie

Het geven van representatieve feedback is ingeburgerd in de schoolcultuur en maakt deel uit van het leerproces om de lerende maximale kansen tot ontplooiing te geven. De terugkoppelgesprekken met de lerenden zijn daar een krachtig voorbeeld van. De feedback is doorgaans constructief en motiverend geschreven op de rapporten en bij de stage-evaluaties. De leraren kunnen echter nog meer inzetten op concrete feed-up, waarbij ze vertrekken vanuit de leerdoelen. Op die manier kan de student het proces van zelfsturing nog meer in eigen handen nemen.

De school maakt de keuze om te werken met gespreide evaluatie. De kwaliteit van de evaluaties is echter onvoldoende. Zo komt de betrouwbaarheid o.a. in het gedrang omdat de evaluaties van een bepaalde module naargelang het traject of de klasgroep verschillen in aantal, inhoud en diepgang. Stage op de eigen werkplek (in het GOZO-traject en voor heel wat Indiase lerenden) kan - door rolverwarring - de objectiviteit van de evaluatie beïnvloeden. Ook dat probleem werd in het vorige beoordelingsverslag én in de verslagen van de extra onderzoeken ter plaatse op vraag van de minister van onderwijs (21/5/2021 en 20/6/2023) al benoemd.

Daarnaast zijn er doorheen de hele opleiding zeer veel deliberaties voor tekorten op meerdere competenties. Evaluaties met een negatieve beoordeling kunnen tijdens de stage 'goedgemaakt worden', maar omdat de 1-op-1-relatie tussen de aangeboden competenties tijdens de lessen en de te bereiken competenties op de stage niet gegarandeerd is, klopt die achterliggende logica niet. Het is een gemiste kans om tijdens de lessen meer te remediëren en waar nodig bijkomende evaluaties in te lassen.

De validiteit van de evaluatie is nog minder gegarandeerd. De competenties worden voornamelijk getest aan de hand van kennis- en inzichtvragen, de praktijktoetsen zijn vaak erg technisch en missen een psychosociale en contextuele benadering. Casuïstiek wordt vaak ingezet om kennis en inzicht te bevragen zonder de integratie van praktijkcomponenten.

Bijkomend zijn de lerenden en de stageplaatsen op zoek naar transparantie bij het tot stand komen van de resultaten. Zo is er onduidelijkheid over het gewicht van de verschillende evaluaties voor een competentiebeoordeling, zowel voor de lessen als voor de stagebeoordeling. De categorieën van 'starter tot uitblinker' missen nuances. Het beslissingsproces tijdens het klasteamoverleg (KTO) en bij de deliberaties is niet helder.

Het is een werkpunt voor de school om de evaluaties meer valide, betrouwbaar, transparant en representatief te maken ten opzichte van het vooropgestelde curriculum, zodat de eindbeoordeling spoort met de gevalideerde leerdoelen op beheersingsniveau 5.

De stageplaatsen evenwel zijn doorgaans tevreden over het niveau van de lerenden.

Ze geven wel aan dat de mondelinge competenties van heel wat anderstalige lerenden, waaronder de groep Indiase lerenden, onvoldoende zijn voor de vaardigheden spreken, luisteren en een gesprek voeren. Het is dan ook een werkpunt voor de school om bij de talige ondersteuning van de anderstalige lerenden zeker op die vaardigheden in te zetten. We stellen vast dat dit nog steeds een knelpunt is.

Binnen het vak 'medische wetenschappen' kregen enkele lerenden na de delibererende klassenraad een uitgestelde beslissing omdat ze gebuisd waren voor een eerdere evaluatie. Dat komt neer op een herexamen, wat wettelijk niet toegestaan is binnen hbo5-Verpleegkunde.

Transparante en toegankelijke begeleiding

De opleiding begeleidt de lerende op verschillende domeinen: leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. De begeleiding gebeurt zowel op individueel als op groepsniveau en reikt verder dan de brede basiszorg. Zo is er een waardevol en breed begeleidingsaanbod dat bestaat uit onder andere intakegesprekken, taalcoaching, psychosociale begeleiding, studiemethodiek en -planning en ICT-coaching. De afstemming tussen de verschillende acties en de interne communicatiedoorstroom is daarbij nog een werkpunt.

De schoolvisie 'de student aan het stuur' staat centraal. Lerenden worden geregeld besproken op het klasteamoverleg, de klasbegeleider speelt er een cruciale rol en faciliteert de toeleiding.

De communicatie over het globale (opleidings)aanbod is helder en duidelijk. De lerenden vinden dat de interne communicatie, ondanks de recente verbetering, nog steeds een werkpunt blijft.

Met iedere lerende die niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden, voert de school een intakegesprek dat vooral peilt naar de motivatie en relevante (werk)ervaringen en bespreekt ze vervolgens het meeste passende traject. De school laat de meeste aspirant-lerenden op basis daarvan toe. Het is een werkpunt om de beeldvorming bij de toelating te verbreden met andere relevante variabelen. Zo wordt een grote groep lerenden ingeschreven in een GOZO-traject zonder voldoende zicht te hebben op ICT- en zelfregulerende vaardigheden, een gegeven dat de onderwijsinspectie al aankaartte bij het extra plaatsonderzoek naar aanleiding van een opdrachtbrief van de minister op 20 juni 2023. Het gegeven dat de school geen zicht heeft op de ICT-vaardigheden van de GOZO-lerenden voor de start van hun opleiding, verscherpt de vraag uit dat bijkomend onderzoek of de schoolkeuze om voor die groep in te zetten op een groot aandeel afstandsonderwijs, de meest geschikte didactische weg is. Anderstalige aspirant-lerenden moeten een NT2-attest van een minimum taalniveau 2.1 voorleggen als bijkomende voorwaarde. De grote drop-out of het aantal bissers bij de lerenden die instroomden na een toelatingsklassenraad is zorgwekkend waardoor het aangewezen is de toelatingsvoorwaarden te herbekijken.

De school heeft een duidelijk uitgewerkte EVC/EVK-procedure voor het toekennen van vrijstellingen, dat op een kwaliteitsvolle wijze gebeurt. Alle nieuwe lerenden vullen in het begin van de module een intakevragenlijst in, taalzwakkere lerenden worden nog bijkomend getest op taal.

De interne communicatie van relevante beginsituatiegegevens van de lerenden gebeurt weinig structureel waardoor de teamleden die ook niet (kunnen) benutten bij hun begeleiding. Het is een werkpunt om de aanwezige (beginsituatie)gegevens van alle lerenden systematisch en vlot toegankelijk ter beschikking te stellen. De begeleiding sluit wel sterk aan bij de context, de mogelijkheden en de noden van die lerende. Lerenden getuigen van een aanpak 'op maat'.

Deskundig team

Voor haar selectie kan de school rekenen op een opgebouwde werfreserve van spontane sollicitaties uit het werkveld. Ze kiest bij die selectie bewust voor werkervaring gecombineerd met het verworven basisdiploma en een diploma van pedagogische bekwaamheid. Het beleid opteert ervoor om startende leraren, indien mogelijk, ervaring op school te laten opbouwen vanuit een functie als stagebegeleider om daar pas nadien ook een lesopdracht aan te koppelen. Dat gebeurt om de overgang naar het onderwijs te faciliteren.

De school werkte een transparant digitaal vademecum uit om de leraren op school wegwijs te maken, zonder hen te bedelven onder een massa informatie. Eens een leraar geen starter meer is, opteert de school ervoor iedereen zowel een les- als een stageopdracht te geven, zodat iedere leraar voeling houdt met het werkveld. Het is een groeikans voor de school om de leraren nog gericht in te zetten op basis van hun competenties en talenten, gerelateerd aan de behoeften van de organisatie. Zo kunnen de leraren die recent een educatieve master behaalden, mogelijk actiever betrokken worden bij de ondersteuning van het proces van competentiegericht leren en evalueren.

De school investeerde de voorbije jaren intensief in haar aanvangsbegeleiding. Die krijgt op een gestructureerde manier vorm via een 3-jarig traject gaande van een intensieve begeleiding naar een minder frequente coaching. De nieuwe leraren zijn tevreden met het traject, dat onder andere ook inzet op intervisie op basis van thema's afgestemd op hun behoeften of op 'gluren bij de burens' in functie van specifieke didactische werkvormen. De school vraagt aan haar beginnende leraren feedback over het aanvangstraject en stuurt bij waar nodig.

Hoewel de school inzette op een 'Procedure professionele ontwikkeling en opvolging', is de ontwikkelcyclus nog steeds beperkt transparant en daardoor niet stimulerend voor alle teamleden. De directie voert gedurende de eerste drie jaar jaarlijks coachings-, functionerings- en beoordelingsgesprekken, voorafgegaan door een klasbezoek. Nadien vinden die gesprekken voornamelijk op initiatief van de leraar plaats of naar aanleiding van een concrete gebeurtenis. Door de ontwikkelcyclus afhankelijk te maken van de wil tot zelfreflectie en zelfevaluatie van de leraren, blijft de coaching beperkt tot die leraren die ervoor open staan. Het directieteam monitort niet wie wel of niet een functioneringsgesprek aanvraagt. Het is dan ook een groeikans om de aan dit proces gelinkte doelen uit het 'Meerjarenplan personeelsbeleid' te realiseren.

De school maakt, vanuit een visie op Vorming, Training en Opleiding (VTO), werk van een cultuur van levenslang leren waartoe voortdurende professionalisering en doeltreffende expertiseontwikkeling van het schoolteam behoren. De teamleden kunnen naast interne en externe nascholingen gebruik maken van het vormingsaanbod van het 'HIVSET-Vormingscentrum', wat een meerwaarde is voor de opleiding. Het BINC-traject (Begeleiding in Competentiegericht Onderwijs) is een voorbeeld van een gerichte, interne nascholing voor de leraren, gespreid over (keuze)thema's zoals 'effectieve didactiek' en 'evalueren op niveau 5'.

De school zet gericht in op expertisedeling via de vakgroepen, de pedagogische studiedagen en de nieuwsbrieven. Ze zette recent ook meer in op expertisedeling over de trajecten en modules heen.

Stimulerende leer-, leef- en werkomgeving

De leer-, leef- en werkomgeving is beperkt stimulerend en beperkt afgestemd op de leerdoelen. Momenteel hebben meerdere klassen van de secundaire school, in afwachting van de voltooiing van de nieuwbouw, les in het gebouw van de postsecundaire opleidingen. Daarom zijn er tijdens bepaalde lesmomenten onvoldoende geschikte klaslokalen ter beschikking (onvoldoende ruim en soms slecht verlucht, geen bedden ter beschikking voor de skillslabs ...), wat de lerenden niet stimuleert. Waar de lerenden van campus Turnhout de vorige schooljaren gebruikt konden maken van het simulatielab van de hogeschool, wacht men momenteel tot het eigen simulatielab afgewerkt zal zijn. Omdat dat pas in mei 2024 gepland wordt, zullen héél wat lerenden van de TV-module geen kansen krijgen om in het simulatielab te oefenen. Dat is een gemiste kans. De lerenden van de lesplaats Zoersel of Herentals kunnen gebruik maken van externe lokalen die onder andere verbonden zijn aan een WZC of oefenen hun vaardigheden meteen op de werkvloer. De benodigde leermiddelen zijn voldoende actueel en de verdeling ervan verloopt vlot via een centraal verdeelpunt. De bibliotheek en de leeszaal verhuisden - in afwachting van hun nieuwe plek - naar een ander lokaal, maar zijn beiden vlot toegankelijk.

De lerenden getuigen doorgaans van een positief klimaat m.b.t. hun psychosociaal welbevinden. Het blijft volgens de lerenden echter een verbeterpunt voor de school om haar communicatie tijdig en gestructureerd te voeren. Na de vorige beoordeling zette de dienst kwaliteitszorg in op het rondsturen van een jaarlijkse risicobeveiliging m.b.t. het welbevinden van het personeel. De leraren vonden die beveiliging zinvol. Het resultaat ervan werd aan alle personeelsleden bezorgd en besproken op het Comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW). Op basis van sommige verontrustende resultaten lijkt een doeltreffende opvolging aangewezen.

Het onderwijs vindt plaats in een leer-, leef- en werkomgeving die beperkt bewoonbaar, veilig en hygiënisch (BVH) is. Het onderzoek vond plaats aan de hand van de processen: 'elektriciteit', 'valgevaar en toegankelijkheid' en 'producten met gevaarlijke eigenschappen'. De school neemt maatregelen en plant acties gericht op het voorkomen of beperken van schade. Ze doet dat echter op een minder transparante manier, omdat heel wat acties en maatregelen niet zijn opgenomen in het globaal preventieplan (GPP) of in het jaaractieplan (JAP), maar enerzijds worden gepland via een ticketsysteem waarmee leraren en preventiemedewerkers noodzakelijke acties kunnen aankaarten en anderzijds zichtbaar zijn in de agenda van de preventiemedewerkers. Om een totaaloverzicht te bekomen is het nodig alle systemen bij elkaar te nemen, wat de transparantie ten goede komt.

De preventiemedewerkers of de medewerkers van de technische dienst zeggen geregeld een informele interne rondgang te houden, maar maken daarvan geen verslag, waardoor de kans reëel is dat risicoanalyse, GPP en JAP niet volledig en up to date zijn.

Op die manier wordt het globaal overzicht andermaal belemmerd. Voor de meeste processen - zoals voor elektriciteit - zijn de noodzakelijke risicoanalyses voorhanden. De producten met gevaarlijke eigenschappen die gebruikt worden in de hbo5-opleiding worden gestockeerd en beheerd op een centrale plaats waar steeds toezicht is. De school voert de geplande acties wel systematisch uit. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Voor de opvolging van BVH kan de school naast de ondersteuning van het beleid beroep doen op twee preventiemedewerkers en op voldoende middelen en uren voor de technische dienst. De school evalueert de processen en bijhorende acties. Ze doet dat onder meer op basis van de verslagen van de externe rondgang en de verplichte keuringsattesten. Verslagen van de interne rondgang zullen de systematiek nog verhogen.

Kwaliteitsontwikkeling en - communicatie

De opleiding weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Ze heeft een schoolbrede pedagogische visie en een pedagogisch didactisch concept voor hbo5-Verpleegkunde. Daarnaast heeft de school meerdere deelvisies, zoals een visie op werkplekleren, op competentiegericht leren, op VTO of op evalueren ... De visie op taalbeleid is nog in ontwikkeling. De visie(s) is/zijn afgestemd op de input en de context. De vertaling naar en de indaling van de visies tot in de onderwijsleerpraktijk geven een wisselend beeld. Zo draagt de visie VTO bij aan de professionalisering van de leraren, maar zijn de visies op evalueren of competentieontwikkelen leren slechts beperkt zichtbaar tot op de klas- en stagevloer.

De hbo5-kwaliteitsontwikkeling is grotendeels gebaseerd op het schoolbrede kwaliteitsbeleid. Om haar kwaliteit te versterken heeft de opleiding weinig gestructureerde samenwerkingen met externe partners. Na de vorige beoordeling moest de school zich extern laten begeleiden. De hogeschool uit het samenwerkingsverband was niet betrokken bij de begeleiding. De school deed een beroep op haar pedagogische begeleidingsdienst van de vzw CEBECO (Centraal Beleid van de Colleges) en op een externe ondersteuner.

De school maakt jaaractieplannen op basis van een meerjarenplan voor vijf schooljaren. De jaaractieplannen zijn van wisselende kwaliteit. De school ontwikkelde een uitgebreid 'Plan van aanpak doorlichting' dat de verschillende werkpunten uit het vorige beoordelingsverslag per kwaliteitsverwachting koppelde aan mogelijke acties en termijnen. Ondanks het gegeven dat de school inzette op verbetering en met heel wat zaken aan de slag ging, zijn toch nog niet alle werkpunten weggewerkt of leiden ze niet/onvoldoende tot het vooropgestelde resultaat.

Het beleid evalueert lang niet alle relevante aspecten doelgericht, systematisch en cyclisch. Het betreft de relevante data onvoldoende bij de evaluatie. Data zoals de zeer hoge aantallen niet-geslaagden ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde, de lerenden van het GOZO-traject Mol die allemaal stoppen met de opleiding na de VB-module of de grote drop-out van lerenden die de opleiding startten na een toelatingsproef, meerdere klassen waarvan de helft van de lerenden niet geslaagd is en de andere helft gedelibereerd, vaak voor meerdere competenties vergen kritische reflectie en doeltreffende actie. Het beoordelingsteam confronteerde het beleid met die alarmerende data. Het is een werkpunt ermee aan de slag te gaan.

Recent gebeurden er weinig doelgerichte kwantitatieve of kwalitatieve bevragingen. Er was de risicobevraging personeel en de alumnibevraging die maar acht respondenten kende. Op initiatief van de leraren gebeuren er bevragingen over bepaalde aspecten, zoals de integratiedagen in de reguliere TV-module en de invulling van de contactdagen in het GOZO-traject (exit-tickets).

Monitoring van diverse aspecten van de schoolwerking is eveneens een werkpunt.

Zo is er geen systeem om de participatie van leraren aan coaching- of functioneringsgesprekken in kaart te brengen, heeft het beleid onvoldoende zicht op de effectief uitgevoerde stagebezoeken van de leraren, worden de stage-uren van de lerenden vaak niet bijgehouden en nagekeken, is er onvoldoende zicht op de mate waarin de vooropgestelde leerdoelen/leerinhouden werkelijk zijn gerealiseerd en geëvalueerd, wordt het bijhouden en aanvullen van het studentendossier niet systematisch nagekeken, zijn er geen verslagen van de interne rondgangen door de preventiedienst, is er geen doeltreffend systeem om relevante beginsituatiegegevens in kaart te brengen of is er te weinig controle op de inhoudelijke invulling van het afstandsonderwijs.

Bovenstaande maakt dat de school een eerder eenzijdig en fragmentair zicht heeft op haar sterke punten en werkpunten.

In samenhang daarmee is een doeltreffende aansturing door het beleid, vertrekkende van duidelijke, doelgerichte afspraken en maatregelen en een heldere communicatie met de leraren, een essentieel werkpunt voor het beleid.

Nog te veel urgente tekorten uit het vorige verslag zijn 'in proces' of wil men liever pas aanpassen in functie van de recent gestarte opleiding 'basisverpleegkunde'. De huidige populatie lerenden van de opleiding hbo5-verpleegkunde én de leraren én de stageplaatsen hebben echter nu recht op een kwalitatieve opleiding.

De communicatie van de school over haar kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling met zowel interne als externe belanghebbenden is eerder beperkt. Zo geven de stageplaatsen aan onvoldoende op de hoogte te zijn van (de visie achter) veranderingen, zoals de nieuwe manier van evalueren, voor de opleiding. Dat zijn belangrijke ontwikkelingen die in het belang van de lerende en zijn leerproces goed gecommuniceerd moeten worden.

Het beoordelingsteam onderzocht hoe de school, al dan niet na de inbreuken die er tijdens de vorige beoordeling werden vastgesteld, de vigerende regelgeving 'als goede huisvader' toepaste. Het stelde vast dat enkele inbreuken werden weggewerkt na de vorige beoordeling. Zo paste de school haar vrijstellingenbeleid aan en voorziet ze nu stagebegeleiding voor de GOZO-trajecten en voor de Indiase lerenden.

Sinds mei 2021 heeft de onderwijsinspectie drie extra onderzoeken ter plaatse gedaan, telkens op vraag van de minister van onderwijs. In april 2022 gebeurde er een reguliere beoordeling. Ondanks die vier interventies, met telkens verslaglegging van inbreuken en werkpunten voor de school, stellen we nog steeds de volgende knelpunten vast: De school volgt de regelgeving nog steeds op een aantal vlakken niet/in onvoldoende mate op:

- er is geen garantie dat iedere lerende afstudeert als polyvalent inzetbare verpleegkundige;
- de lerenden van het GOZO-traject krijgen géén voltijds aanbod van 36u/week waardoor de leertijd per semester niet behaald wordt;

- de invulling van de lesuren afstandsonderwijs ontbreekt soms;
- sommige lerenden krijgen een herexamen;
- bepaalde delibererende klassenraden staan vroegtijdig ingepland;
- verschillende ingekeken documenten (stage-uren, stagecontract, samenwerkingsovereenkomst CLB ...) zijn niet ondertekend;
- de school onderzoekt en bewaakt onvoldoende haar eigen kwaliteit op systematische wijze.

Daarnaast stelt het beoordelingsteam de volgende prioritaire werkpunten vast:

- de gelijkgerichtheid op het vlak van aanbod en evaluatie tussen de trajecten en/of klassen garanderen;
- de aanwezige (beginsituatie)gegevens van alle lerenden systematisch in kaart te brengen en vlot toegankelijk ter beschikking stellen;
- een kwaliteitsvol talenbeleid versneld uitrollen;
- inzetten op valide, betrouwbare en transparante evaluaties;
- het verminderen van het hoge aantal drop-outs, bissers of gedelibereerden, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de opleiding;
- de toelatingsproef uitbreiden met relevante variabelen, met het oog op minder uitval of vertraging tijdens de opleiding;
- het psychosociaal welzijn van de leraren faciliteren;
- het dynamisch risicobeheerssysteem optimaliseren met betrekking tot BVH.

Het is een werkpunt voor de school om bovenstaande inbreuken tegen de regelgeving en de opgesomde prioritaire werkpunten bij de start van het nieuwe schooljaar (september 2024) weg te werken voor alle lerenden van de opleiding hbo5-Verpleegkunde. Omdat deze beoordeling resulteert in een ongunstig advies, is externe ondersteuning noodzakelijk.

4 Samenvatting van de inschaling

KV1 Curriculum	benadert de verwachting
KV2 Krachtige leeractiviteiten op de school en in het werkveld	beneden de verwachting
KV3 Ontwikkelingsgerichte feedback en evaluatie	beneden de verwachting
KV4 Transparante en toegankelijke begeleiding	benadert de verwachting
KV5 Deskundig team	volgens de verwachting
KV6 Stimulerende leer-, leef- en werkomgeving	benadert de verwachting
KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie	beneden de verwachting

5 Respecteert de opleiding de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- KV1 Curriculum - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 8° beantwoorden aan de op het structuuronderdeel toepasbare decretale en reglementaire bepalingen inzake erkende onderwijskwalificaties, eindtermen, ontwikkelingsdoelen, specifieke eindtermen, erkende beroepskwalificaties, curriculumdossiers, leerplannen of individuele handelingsplannen.
- KV2 Krachtige leeractiviteiten - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 21° beantwoorden aan de decretale en reglementaire bepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs.
- KV2 Krachtige leeractiviteiten - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 7° de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht nemen; (zie ook: art. 123/20, 151, 157 §6 én Besluit van de Vlaamse Regering houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001 - art. 3, 4,5, 6, 7, 8, 10, 11 en Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 125 en 132)
- KV4 Transparante en toegankelijke begeleiding - erkenningsvoorwaarde - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1 9° samenwerkingsafspraken maken met een centrum voor leerlingenbegeleiding en een beleid op leerlingenbegeleiding voeren; (zie ook art. 123/22 en art. 136/2)
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4 - 6
- KV7 Kwaliteitsontwikkeling en -communicatie - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het hoger onderwijs van 17/12/2010 - art. II.396 - II.397 - II.398 - samenwerkingsverband: 3° het ontwikkelen van een gemeenschappelijk intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs

6 Eindbeoordeling

De opleiding voldoet niet. Minstens 2 kwaliteitsverwachtingen scoren "beneden de verwachting".

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert volgend advies:

ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid tot opschorting.

8 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **1 november 2024**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.